

ÁÓhCp (ÚwíÙeodóitíNBe) éoPDE æl ðP%

épg - pìxç
www.falsafeh.com

.I ÚÆí x | i j x Co Y0% í ÈÛBÉZ, Ç ÚK p Úèppf I æDF DWÆ éf I èBÉí x D× éf (Art of life) í ÈI Úq plüç
.kpoí x éÙBÉZ p DWÆ éf éÆ I ÚÆ | i j x p I ÚC I F I æDF éPÉ Ç ÚÆ pç í Ú. è
"Ðìx MoðOvç ÚDV "

Ç ÌDZ p Tef 'B' Bx, È ìxkDÆA èpç%HOÇx È è qç pNp%odìwf, (ÚwíÙeodóitíNBe) éoPDE æl ðP%
f@v ok, D× æp×qpo í ÈI Úq ok í Øèx èDçpìRN p ætèp PíÙBÚÆC, "èpìE PèV " Yèç .Pvc
, ÚCoúÈ ÚBÚA Úp×qpo éVBN HGv éÆ koç í μðOvç p èkD≠OAC, í vDìv, í ÁÓhCkD. fc ok p í ÚèV
.Pvc æl z ÚC I F ÚBÉDUBÉ èDç Ç i f ÚÇpèl x p ÚÇrèo èxÐpF
, Ç ÚÆ È è ok Úìèv kDp% èéØç í Oi GzBh qç èoC I GUV DF, (ÚwéodóitíNpç, í èpÈ æl ðP%) éoPDE æl ðP%
.PwíÙ èoC I kBh p í Yèi z í èBVkBV, í Gí - P æp% í Ú. x éf, XèCo èDçOB≠N ½Òh pf
DìÙOèpF oúÈ ÚCoK í μðOvç-í vDìv èDçÓOB% ok ÚìÁOw× p í D. %PÆpZ Dè p kDwèC DF ÚwéodóitíNpç
èpç% èDç ÚèpV qç Úç D× ÚD×q ok p Pvc ækBØÚDç èç Co í zqoC DF p PGS× Ç ÁÚ, ÚwíÙDòJDÆ éf ÚwíÙkBo%qç
oBðOvç Co kBh æÈèDV p 'Bx, Úol x èDìÚk æl ÚÚÆ koBh èDçéfp " ÐØèN æpØç éÆ Pvc èoDØz Pj ÈÜC
p qBúç ..., MDOBSìd qç PèØØd, Pwèq " ìex ³ çd, í ÚèV èkD≠OAC Ú²Ù èDç èrèo èxÐpF ok p èozçk
(1) "Pvc Ç i f pRC p I Úx ÚC BN ÚDJaØç

æI ìaìJ èDçI Úpo p DçæI èI J pòèF Áok èçpF ÚÆ Pvk, í OwéodóitíNpç èDçéj èI Ç DF PíÙB»j x p í èDÚZA
.PvD× í ÈÜçp% èx DV Úèx p opp " èDçqDìÚqç í Çè, í TíØÍCYíF í ÁBÁd-í vDìv
ééç. Á. o æoDF Yèç ok pOj íf) kBz í x æozç ÚwéodóitíNpç í vDvç èDçéGUV qç í hpF éf æDNÆ èozBÚ Yèç ok
:(ÁÓhC èoBòN p èçwí% T Úçp% Ç i f, èçwí%

í Dè éj èo ÚDovDF ÚDUBè ÚCoK qç Co èoPDE æl ðP% È èoBòN-í çwí% èDçæoDpçìj kBVp ÚDÈI ÚwèBÚ qç èI ÚZ
.PwíÙ p " d oDÆ 'B' Bx, í OwéodóitíNpç èDçéj èI Ç í èoDìv í vopF éOGÍC éÆ I ÚækBØÚ
(ÚkpF ækDçOvç, æl ðP% í Ú. x éf utilitas ÝíNÓ éj èo qç utilitarianism : í wíÈÜC) ÚwéodóitíNpç
.I ÚÆí x í Fèqoç ÚA èDçI xDìJ èèDpF Co | i j x Ç ÚÆ È è í ÁÓhCy qoç éÆ ÁÓhC èçwí% ok Pvc èoBòN
, í èDçéç, í èCoç, í Oi GzBh I ÚD×) I ÚOwíÙ èèè®vD í F í ÁÓhC oDF èCoç Yxçrìç p í èDèUN éf DçI xDìJ Yèç
ÚwíÙI ç DF èèè®Co ok Co kBh y qoç èoBòN Pvc ÝÇØ× PwéodóitíNpç È è. (... , í O×Óv, í OdCo
D× ÚCoK ok ÚwéodóitíNpç qç èÙBÉ Yèç. I Ú×DÚí x í OwíÙI ç ÚwéodóitíNpç çpÚA éÆ I èDØÚ Áèp- N (èoPDE Mní)
(I ÚÚK í x í ÇìDÇ× ÚwéodóitíNpç çpÚA í hpF) kBz í ØÚ èo%pÈ èI V ÝÍBçC Dè p èozçI Ú í çDÈèDÚ YÇepÁN
í ÚpÚi v : ç GÚ×) PwÚK (Dç PwíÙOÚ×po) í OwíÙæI èç ÚwéodóitíNpç ÚCoC I GUV ÚC BNí x Co pÈèç í j í f
(MDOZC L í pèz ok í Dw×C Ýíps æD× ok, ÝíÙpf-ÚDØIA È ÌNC í NòBj x ÚBìwíØÆ, koDçPÈ oBw%PpJ
éÆ Pvc æl ìèpo çp% í ÚBÉDUBÉ èDçéhdz p DçèpíÈ 'Bx éf kBh Ð×DÇN èDovCo ok èpç% ÚèpV Yèç
(é%Bç I èçNpç) I ÚOwç èIØV ÚA qç ..., í æI èç, í OwíÙI ç, BìOÆtFC, BìOÆtFBV, í çÚx, PGS× ÚwéodóitíNpç
, Ðìx ætèBF p ØDèOÚF " vBN í Íp. Pzçk kBVp, í èçÈkç%ÐÇz éf pOj íf, ÚDovDF ÚCoK ok ÚwéodóitíNpç
.kBz í x çPÈ çV pOj íf éZ pç p ækoPA èpo é. xDV éf, È ÌNDØOwív oB - éf, ÚçkqBÚ æI v ok x Kvp
.I Ú×DÚí x È ÌvÓÆ ÚwéodóitíNpç Co È èpI ìv èplüç p Ðìx MoðOvç ÚDV, ØDèOÚF í xpV èCoA p DçæI ìÁμ
ÚDÈI ÚÚÆ cp - qç éÆ, ØBìç p ÚBwZDç, èoBçGw%Øz ÚBZ í Èorf ÚçkçpJ èèp²Ù èDç Ç zBÆ í DGUI F

(consequence) I xDij, eI Uea i J Dac-1
 eWit00 eadJ pF DeUN UOSNf x to C Ue Ee i AOhc i Ovok, i Owed00i i iNpc edcY qBxA AFD®x
 AOhc pFqf ok eUvDUz ODVP%y pEU Yec.kB00 i Fdeqoc p zel iWUV C Ue UA i xDij p
 UA kBh ok to C Ue Ee i AOhc y qoc, PUAe eAe i Id ok .kpiEi x oPa PUAe eUvDUzDeF
 p pIRN Eix MoBovc eQf, I ck i x P i 0c pEj Ue i AOhc eji ±p ODWUC ef p zel ek C Ue
 qc oBz Ux eA U i zDF eozck eVBN Pvc OqO .Pvc zel UUA Y i i N, C Ue UA qc i zDU i xDij
 ekp%e0c De p pEj Ue kBh eVBOx eAe I UzDF i x i Uq0x edcI xDij UA DeUN p DeUN , I xDij
 , C Ue Ee i AOhc eopck eQf, Y a p FDUF . I Uowc «Bfp» C Ue UA DF eceUBE ef eA Pvc
 (e-Bfp x kq% i xD0N p pEj Ue pf UA Mq i RON eapm ok) C Ue UA edcI xDij I eF Y00d
 Uweo00i i iNpc ef UBEUBE edcKAOUC qD Apv eAe i μB' Bx , I UzDF OBi x p | i j x D eQf
 De p eozck i DGI F epEek edcI xDij I OSNf x | i j x I xDij Ee , P i A p ok eA qZ , Pvc
 C Ue UA U i OSNf 00 koBx qc eodiwf ok D x i U e , I zDF e i F edcI xDij eU i x q , Ue Pvc
 a0B0c D x edc eopck , "eWit00" ok .U i ck oPa i ead eopck koBx p e0wUk zel z OD0N to
 ; I Ue i x aozc oPk p E ekrU edcI xDij ef "Di x" . I UzDF i x i GwU MI j f p «Pp j x
 , Pvcokk edcI xDij p I UzDF i x pEj Ue kBh U i A0w x , 30U x D x z E ekrU edcI xDij
 . I UpiEi x pf ok Uq to C Ue UA ok i ID00dc zel UUA P A p z kq% i x B0μ , 30U x
 i epE i xDij Uweo00i i iNpc , AOhc edc 1/2 Bw i i 3/4 p Ye i A0U x qc i hpf p z Uok , eadJ Yec pf
 Uci i x ApN ef oBGW x , D0μ ok , i μB i ef p Pvc aekB00 Ai ® x , eUto U C i j i i c Udwf , to
 . koPA i x eBo (P i v eU p) OpU i vDUzDeF eBv ef perE00 p zel z kBh
 edc epiE P eV eAe I Ue kpf C i j DWA DN to KAOUC (Dc u DUz Ukre at eBF) Uq ±DU qc i hpf
 ok Uq pEek i hpf . I Ue kB00 p i G- N i Ow i OSNobJC Uwi ND0E qJ qc eceUBE to i Owed00i i iNpc
 E i vDUzDeF p E i vDUz ODVP% edc aB i z eDWF i GvDU x i ID00dc edc eUerE Y00e i J
 I UzDF i x i AOhc
 i UBUE UoPk eUeQpE zel eDc C epE eA kBz i x zel i0e% Y i UZ , B0W x ok p i Dd p c ok
 edc P i B0w x ef B0W x ok p eozck oPa Ue O x eUvDUz ODVP% edc epiE P eV EBz0Z ok
 . kBz i x eVBN (C Ue edcI xDij DF e®fo ok) pE C Ue i AOhc

(utility) eI U x a i eDac-2

zel eDp eI U x kBv aqcl U ok , C Ue Ee qc i zDU edcI xDij i FBh p i Ovok AOx p eWUV
 i iCz I OSNf x eAe , i U x p j p qDF Pvc i x B e j x , eI U x kBv . kBz i x zel ek UA i Wvo
 Ee qc i zDU i xDij , Uweo00i i iNpc ok . kpiEF kBh ef a ex i Ucm De p eUto i x kBh , eO rfc
 U i A0w x DU De p U i A0w x i Oi F y Bh P x I h ok eA Pvc I i j x aE UA DeUN , | i j x C Ue
 . I zDF eozck oPa e-Bfp x De p zel UUA P A p z kq% e0c p pEj Ue
 aekDj0vc (hedonic calculus) eUto pF Mni eGvDe x qc i Oi F y Bh Yec eVok epiE aqcl U eQf
 De P30eok MI z -1 : I Ue i x eVBN p0 x toDj Pz c ef ODeOUF , oBz U x Yec eQf . kkpE i x
 UA p i RON -5 . i U x q i C ekrU -4 . eI Uedj i j Ugr i x p i D00dc -3 . UA pRC MI x -2 . Pzckpf
 . A i Di x edc P30eok DF UA e®fo -6 . pEek edc Pzckpf De Dc P30eok U koPA I eI J ok
 . I Uowc P30eok U00c e0ck eAe ekp% kcl . N -7
 to Dc P30eok epiE aqcl U eAe qZ , Pvc zel z pFpo eKDeq edc KAOUC DF eI U x zel eDac
 to i Y i j x i Ucm edc Pzckpf , P i Dd Yep0ef ok p PwUk i I 0μ p i . A p ep x C UOSNf 00
 . I eD00 i x D A0U x pEek P i Ucm Ee ef

(eudaemonism) eopDF Mko v Dac-3

1/2 i c eUeEe p YepNOF , i Oi F y Bh p Mko v Y i x DN eAe I Uowc Yec pf Dc Pweo00i i iNpc

j eodni ödön ok úpáswi¼pávn êbv qç ç i fððæ æl êl ýeç) l zdfí × í ; úæ pç í áòhc
(Pvc úa í èúèz þ í owiz pv pf í íæç tef .Pvc æl z cp®× úç éz wi¼
qç È è pç æl èµ pf çðá Àèp· N þ éowðk biðætfbv ýí×ðæ w í oi Gzbh ýeç Òbèz× "Ðì×"
þ kbf pÈ ýí· N , ç úæ qç í zðu opAkok ðe þ ç Mní èðç l ×ðj æçl ç .koçnÉí × ÚçÉj ; úæ
èçpf í vðj ; úpo qç Mðí · · · · · Deo èðwf , Òðeðwf ½ Òh pf , Ðì× . l úzdfí × í oi f y bh kbgú
y qoc È è úóú· f w í úpok í oi Gzbh éf úl ìvo þç .kpfí × ækðj ovç Mní Òbèz× ýí· N
È èoBoN éowç , í ú· è . l úæ í × ÒÒµç (summum bonum = ýepf þih) èkðíwf þ èçéwð
éæ w éaúá è l ú×kBV éæ í zqoc , Pvc "y qoc" È è èçíf , Òbèz× È è éú úwéodííñpc
. l æðúí × ; í j × , í oi Gzbh éf úl ìvo PèV èoçrfç úóú· f , æl z èoçÉ y qoc
; kBz í × æl èk úç ðç Pwéodííñpc kBh ½ bç × ok , Ðì× Moðóvç èþíÈ , · · · · · B× ýeç éf kðáúç
. Pvc Áòhc í wiíÈç ½ bwi¼ , (1838-1900 , Sidgwick) È èþl ìv èþlç Mðep² úa ýepððè× éæ
È è "EBh" éæ çz , l úæ í × "ýepf þih" ýerÉðv w (ultimate good) í wèú í çíú Òbèz× þç
úúðN kBh úpok ok ð× éaúá í þ , l æðúí × EnV kBh èbwf w ð× éæ Pvc í Áòhc í æl èç
èçéwð y qoc l úóúí ðú éwíúú ok þ l zðç EBh ð× èçpf ý· Áð Pvc ýçð× , úiúæ í ×
ðç Pwéodííñpc æppÈ éf éowfð Áòhc í wiíÈç ½ bwi¼pÈèk , þiç kodaèo . l zdf éozçk
È èkrú w ð× pfç ýÈòè éf þ æl w ; æ (u oßçwèk) úððjÈ è çµ éf w "EBh" Òbèz×
þ ýepððèç qç í çè , l boçk úl z Pi Gzbh "Äd" í úwúç kç¾ ýíßæç èçúèç) . kBz í ×
þ Òj ç æl v ok ætæß þ æoßðç éæ Pvc úwþk öððN èpç¾ èðç ç ðz ýepñ æl úúæpðð×
(Pvc ækbf úðçßhþih þ úçl úðj èl ç oðæ oßovk ok þ ç çðj æ í íæç · · · · · B× èkðí× úçktç
éæ èp×ç , Pvc kok qç èopk þ Mní éúçðÉa èßwov éf Á±B× pÈj ; úæ , úwéodííñpc ok
. PwiúodÉçl v úçl úz (öövç þ Píeìw× l úú×) Éorf èðç ýeç í vðz úçkrè ðf
éæ èp×ç , l èk "í oi Gzbh" Òbèz× biðætfbv Àèp· N ok úúáaðç l æf w í íæç ðçj × , éoçíç
. l úæ í × l íæðN í úwúç èðç èµßw× þ kç¾ úðí× í úwovç¾ þ úððjÈ Píðçç pf úç qðf
(universalism) èþíÈç¾ , PíúÈðç ðæç -4
ýeç "ýíí×ðd" Píjæ þ Píðæ èçíf , ækbgú tef koç× í oi Gzbh Píjæ - Á¾ , úwéodííñpc ok
? í wæ éz èçpf í oi f y bh : kpiÉí × oçpá évBN koç× úç í oi Gzbh
l æf , ç úæ úa ðf - Gñ× kç¾ Òbðµ Mkd· v éæ , ; í j × kç¾ È è Mkd· v éú , èpç¾ Hóç× ýeç æðp² úqç
éæ úæBz í × évß× èþíÈç¾ ýeç qç í ððjç × èðç (Púeoç) èúßÈ ðf , èopðf æl æ¾ Híðá ok . kBz ýí×ðN
: l boçnÉí × ç æðú éf w èpðwÈ ý×ç qç í úßÈúßÈ èðç éVok
. kBz í × ð×ðz w úðèV í ×ððN ðe þ kpl ex æppÈ È è ðN éo¾pÈ kç¾ È è qç èþíÈç¾ ýeç
èðç ç æpÈ ok l ú×æpiZ þ Pvc Óðf éV þ úúáaðç , kç¾ ýepðj ; íf èçpf í oi Gzbh þ èl ú×kBV ýepðj ; íf
ok oðçza ðe éðj èú èopðf Mní þ èoçl ×kBh éf Pçwú Áòhc éz wi¼ éæ Pvc ýzþo . Pvc í owéodííñpc
- vBN æl z ééç èðç èopá ðíç l úzpc . l úçú í Ékðwæç úa pfçpf ok þ ækbf MðjN í f l úóúí ðú y pÈú ýeç
f® v ok ..., èoçÉ úßúá , éðíç èðç úowìv ok èkðæç Pçs× èðç l ×ðj èçok , éj èl ç ýeç úçoçl çúv
èçéwð ÁBÁd , kBV pSÆçl d Hwæ èçpf , koç× qç í hpç ok ðç Pwéodííñpc í þ , Pvc æl z í wèV
ðéúá ðf þ æl èkpÈ l Áúþj ; f ÁBÁd úçoçl çúv èbv qç éæ l úækçk oçpá èþñ ýíèðj éçñp× ok w úçl úpèz
Pí· · · · · þ ç , l úzdf í ððððç èðç úç w Pvc ýçð× , ýíj ; íj èðç èúèÈ , í ðð pç ok . Pvc æl z koçhpf Ml j ; f
úwéodííñpc qç èþñ ð×ðæ ýoçwú pèßñN úìvþN èçpf Pvc Óqó ðwúèç ok ... l úæBÈ í vðj í oi v éf w l èl v
éozçk èçéwðçl v évBN ríú , úwþk ýeç èðç Pwéodííñpc ýepñ cp®× qç , È èþl ìv èþlç èðçj ; èl ç éf
:(12 , 11 , 6 , 5 , 4 . y · · · · · ç¾ × ççkðj ovç ðf) úìzdf
; koçj ç¾ × èðj biðkèpçwèk í owíðl ç · · · · · B× È è pf (× æþkBNç Pwéodííñpc) Òðeðwf , úel èk éaúúZ
èowúç Pvcßhok È è ðéúN , ; í j × Mní í ðæ ç æç¾ Òbèz× éf í oi Gzbh Hwæ èçpf y ÒN þç p² úç

þ DeÚN éÆ í ðÇ Ç ÚÆ , Pvc í ÚwÚC ðDÇ Ç ÚÆ fæp; N þ ÚDif éQpf BìOKepÇwèk LìwÚp, ÚD×rØÇ éÇif ækBGÚ
. I ÚDèí × fì ËBN þ éO%ðe í Ú × kok qC éopk þ Mní HwÆ éQpf ÚDwÚC y ÒN éaÚ pf DeÚN
í Oi GzBh èBWovV Ð×Çpf ÚDÚaØÇ í Íþ, I ÚÆí × æDÉÚ ËB Ë× ÝèC éf I èkpnDF èÇæqCl ÚC DN, Ðì× MoðovC
koK I ÌÆN, ÚDwÚC ½I Ç DeÚN ÚÓÓU· F

í OwìÚPl Ç ½os pìG· N éf ætèBF þ éOzCk ËB Ë× éf pNÁÌÀk í ÇDÉÚ, Ðì× þ ÒDèOÚF DF í WÚwØÇ ok, ÈþI Ìv
HvDÚO× pÈèl Çè DF Ú Ç ÚÆQ MI z þ Mní PìØÆ ÚDì× é®fwo þC.kqkKpÍ × èI Ú×kBv þ Mní èDÇÒBèj×
I ÚÓÓNí × ækDv ÈÌ×Ì° Èè éÆ í ÌDd ok, Pvc í OÆpd í f þ ÚI z XÌ¼HGv Kðeq kok í ÇDÉ, ÝÍ×. I Úifí ØÚ
ok ÈþI Ìv oDÆ Ç í f ÝèpOØè×. I zDF éOzCk Í DGÚI F Úo kp¼ÚA æI Úh þ í OÆpd I èI z èDÇ Ç ÚÆQ

. Pvc ÚwèOÐìËNCþ (ÚwìÚBiv í èBOÚèC) èopDfKèz, (ÚwìèBÈC) èoCl ×kBh ÚDì× é®fwo í vopf
ÚDì× éÆ QZ, PvdìÚk ØDØN ok ÁÒhc ÝèpN éO%þ; Ì þ ÝèpOí×DÆ í OwèOÐìËNC ÁÒhc, ÈþI Ìv æDÉp²Úok
ÐÇz ok Úo í ÚB×oDÇ ÝèCþ ækBØÚ í ÈÚÇDØÇ kDwèC "í · ØV ¾ØÚ×" þ "í Ýí z ¾ØÚ×" èÚI Ú×kph LìwÚp þk
éÁÓµ þ èjÌ±þ ÚDì× í Oza þC. I ÚÆí × ÚDif í · ØV í Oi GzBh ÝèpO; Ìf æpØÇ èkþ¼í Oi GzBh ÝèpO; Ìf

MÐGRÇ ÐFDA ÚÇ í OwèpìK×Çp²ÚqCþ ækBGÚ í ØDd ÐØµ ok èp×C ÝíÚZ í Íþ, I ÚKí × ØQÓ þ í Á®Ú× Úo èkþ¼
èI Ú× èjÌ±þ í Ètèþ, í wèOÐìËNC èjwí¼ok oDF ÝíOwi ÚèQpf, ÈþI Ìv éÆ Pvpo ÝíØÇ qC. PwìÚ
þ èopa ÐìK Í DUBiv Úo èÚBÈF éÇif, í wd èDÇP³èok í jÌÆ Dè í ØÆ éaÚ pf èÚÚ í ÁÒhc èDÇæI µDÀ
ok þ ækBØÚ Í DGÚk èopDfKèz èBwf ÚwìèBÈC qC Úo í ÁÒhc Ð×DÇN þ oÚN èDÇèÍdp× þC. I ÚÆí × Í ÓI ovC

Í DUBiv Úo ½I Ç) éOwÚC ÚwìèBÈC í vDvc Ð×C Úo ÚwìÚPl Ç ÈþI Ìv. I voi × ÚwèOÐìËNC éf ÚDèÚ
DF QÚA èWìOÚok þ (kBh í Ýí z í Oi GzBh pO; Ìf èZ pç Ç èr¼qC Pvc MoDµ í ÚwÚC kp¼pç
P³èok é²èI ok éÆ Pvc í vDwC, èkþ¼f®v ok í zBh þ Mní: I Úifí × ÚÓBì ØÇÚÚ ÚwèOÐìËNC
p²ÚqC, D×C, U DwC ÝèC èI Úf èVok þ èpìÈæqCl ÚC PèV ØqÓ oDrfc èÌèN. I zDF æI èI Úw þ PvBhok koB×
ÚwìÚPl Ç^a ex èDÇ Ç èpÈ qC í · FN æp×qþo í ÈI Úq éÆ P³pèN ÚÓÓNí ØÚ þ ækBF ÝÇØ×ØÚ í OwèpìK×C

: I çkí × rìØN pÈèl Çè qC Úo èÍdp× èv ÚÇ èopDfKèz DF é®fwo ok þC. I zDF í OwìèBÈC
(perceptual intuitionism) í O%èok, í Æok èopDfKèz -1

. I çkí × èèoc í Á®Ú× èpìÈ èWìOÚ þ èkDÁOÚC pÇ¼ÚPl f èÍdp× ÝèC Úo kBh í ÁÒhc èopCk, pÈj ÚÆ
oB®F éÆ í èDÇæI µDÀ þ DçkoCl ÚOvC éf, I Úok í ÚBÈDÚBÈ í ÁÒhc èDÇPzKpf þ ÚCl Vþ DçÚDwÚC éÆ DWA qC
. I ÚÆí × ËBVo, I ÚæI z éO%þèN í ×BØµ

(dogmatic intuitionism) èÚ; èI ÚC Ørv èopDfKèz -2
. kpìÈí × ÐÇz pG· × þ æI z Ýíì· N Ç Ìj qC èDÇækK èaÚ pf æI z èÚjÈ èDÇæI µDÀ PhDÚz, èÍdp× ÝèC ok
(philosophic intuitionism) í jwí¼ èopDfKèz -3

y qb×A èDÇÚDwÚC í ÈI Ìj èI Úok éÆ QZ, koK Úo y þo þ "I O×" ØDÚ ÝOzCk éOwèDz èopDfKèz qC èÚBÈ ÝèC
. I ÚDèí × ÁÒhc oB®F þ ækBØÚ I ÁÚ Úo Dç LìwÚp þ DçæI µDÀ í ÁÒhc èDÇÚDìÚf éÆ Pvc èèèO%ðe PìfPNI þ æI èk
HÌDÀ ok éÆ í ÁÒhc Pvc èkBVß×, kBh ÚDv ÐÁµ èþpìÚ éf èÌÇN DF ÚDwÚC éÆ Pvc ÝèC pf ÈþI Ìv
I ÚÓÓNí ØÚ þ I ÚzDF × Ì ÁDÚæoBØÇ Dçéj èI ÚC ÝèC, èOGÍC. I voi × Ð×DÇN éf í jwí¼ èDÇéj èI ÚC þ èjwí¼
p²Úok PÁB× í ÇDÉ èÌÇN Dè þ ¾ Vp× ÚBaØÇ Úo DeÚA I èDF éÇif, I ÚzDF ækDz ovC koB× èWÚv þ oDì· × ÚÓÓU· F

. PwìÚ èqp× þ æqCl ÚC Úo Dçéj; èI ÚC ÚkBF Ð×DÆ þ Pì¼j; z éÆ QZ, P³pÈ
"Ýèoq æI µDÀ" þ "ÁÌ®× oBØvk", PÚDÆ pfQpf ok, í jwí¼ èÍdp× ÝèC éf kBh èDÇkDÁOÚC è×CkC ok ÈþI Ìv
XÆ qC í zDÚ QÚA þ ækBGÚ Í BGA ÐFDA ÁÒhc ÚD³Bwì¼qC èOÐìwf èBv qC Úo Úok ok éÆ I ÚÆí × èpìÈ ¾ Ë×
. (PhkKpÍ ÚCl f èDÈCÍ V oB®F æI Úèà ok Pvc pOèf éÆ í µB Ë×) I ÚèOwÚC þC í Øè¼

Úo í ÁÒhc LìwÚp ÝèpNDF þ DeÚN í Oi GzBh Ç èr¼ (ÒDèOÚF, Ðì×) È Ìv ÓÆ ÚwèOÐìËNC ok éÆ í ÌDd ok
þ ÚBÈDÚBÈ èèèaÚ èDÇ LìwÚp (I èBÈí × ÈþI Ìv kBh éÆ èÚBÈÚ) í ØÍµ ÁÒhc ok, I çkí × ÐìÇj N
DF ÚA ok éÆ I ÚÆí × èoCl GÚV èkBØµ HNP× èÍwìv ok Dç LìwÚp ÚwìÚBìJ qC þC. I ÚOwç ØqÓ èkI · O×
èf èopDfKèz qC oÚNÈ æDÈÌDpÈ, í ÇBhpìh þ í Æpèq, PÍCl µ èkDìÚf Í B×C, í Oi GzBh LìwÚp ÓI ÁN

þ I zdf í × Í DUBivlo ÚwiæBÉC (ÖBivwÆC) êkðilúf ÐæC (Klugheit) í Apæg. I Úçkí × ÐiÇ; N lo ÚwæODOIÍINPC
êDçí Êtêp DF lo DçLiwlþj êp0wÉ Ý×Ck éÆ I ÚÆí × y ÕN ÊþI iv. ÚwæODOIÍINPC êkðilúf ÐæC, PÍCl μ
ÚDj; ÚI æf êkp¾pç. Pvc ÁDþ®h þ í Úçm êþc, ^a ex êp0wÉ Ý×Ck : I çk í OZA DeUA êkpf0Æ | i j ×
. Pvc ækBOU éz dO× þ é0¾É p²Úok kBh | i j × êDç Ç ÚÆ ok lo p0wÉ Ý×Ck Í BæC éÆ I ÚÆ PFD R þ æCk
pçÚþk í Ú. è. I loCl Ú í OvI Çê þ Úsb×Bç PÍçIÆ De PÍØÆ þ ækBGU ÚDwØç, í Á®Ú× p²Úé®ÁÚqç, Dçí FBh
í FBh ÝépNÓDF. I Úzdf é0zCk í NþDç0× í ÚOÁμ êDçéæU I æf DeUA êDç0D0%, ÝæpFDUF. PwÚCk í Çê ÚBNI ØU lo
Ý× í Oi GzBh æÉpç : I çk í × ê×Ck ÝiÚaØç þC. êDç êþf í Oi GzBh þ éØç í Oi GzBh qç Pvc ModGμ
. I zdf ÝiÚZ ÝæC I æf í × Úç êpÉæk pÉj; ÚÆ pç í Oi GzBh × J, I zdf êpíÉiJ ÐFÁ þ I ÚØzqoc
kþ¾C ÖDØN êþf, 'BØW× ok, lo í Oi F Ê iÚæqCl Ú Ýép0j; íf éÆ Pvc Pvcok þ EBh í Úiμ p²Úqç í j ÚÆ ÚA
: Pvc í vlvææDþçij þk êþCk í wæODOIÍINPC éUCl Ú×kph êþCk. I æDØÚ Úçþ¾ Ç ÚÆ ÚA ok Úièv þ «Bfp×
ÚDj; ÚéVþ þk ok lo kBh DçêþCk qç éUÉ ÝæC ok kBVb× kph. í ÁØhc U Dwdc þ í OwepiK×C ÚwiÚþI ç
. í ÚÉØç í Oi GzBh êþwÉ êpíÉ Pev DF DçæDþçij ÝæC kpf0Æ þ êkDÁOUC í FDæqoc: I çk í ×
êþCk ok þ ækobh I ÚBij í ÚÉØç Úè¾þ ÚiÚv ÐÁμ DF í Oi GzBh Liwlþj í OwæODOIÍINPC y þo, ÚDif pÉæk éf
. I çk P¾þj ij lo í ÚwÚC ÁØhc, ÚwæODOIÍINPC ÊØÆ DF Pvc kI æ ok ÊþI iv. I æDØÚ × qþf éUCl Ú×kph
ok I æf þ koCk ÁÍ. N é. ×DV Ê è í ÁØhc ÚDÉI érÉp þ ÚDÉGi ÚæþpÉ éf æl z êpÉÚzpo PwæODOIÍINPC Ê è
þ y Bç qç éCéGi Ú ÝiÚZ. I çk ÖDwÚC, Pvc æDGOzC ÚDÉØç I êk qç DOD éÆ lo éaUA Ç æBh í æB¾h í ÊI Úq
qç lo oqþf þ éZBÆ êkþμ Økp× ÁØhc þ Pvcok ÁØhc ÚDix MþDçN Pvc Óq0 þ ækBF okkobþf ætêþ í æDØC
í ¾Æ í æDØC þ y Bç êþCk DeUA éÆ qz, kqþwÚ æÆÁ í · Áþ ÁØhc qç lo Økp× ÚA þ é0hÚzqþf pÉéI Çê
(Íf ×kp× éUþ Pvc í OÍþk ÁØhc ÝæC, ÚwæODOIÍINPC ÚDçjDi × ÝépNéOwVpF qç, r×DíTêþ é0çÉ éf) I Úzdf í ØU
kBi F lo Pi v êDçy qþ×A PØdq éGi Ú éÆ ÐiÚk ÝæC éf, Pvc í · ig- êþc, Økp× þ éGi Ú ÚDix ½ÖØhc
oDç¾C F®v ok DeUN lo í ÁØhc í BæC ÁiÁk Pæμo, ÊþI iv ÚwæODOIÍINPC. Pvc æl z êpÉÚzpo þ æCk
DUF í éCl OFC þ ækBeif êDçÚvo þ DçMkþμ éæU þf Í BæC ÝæC p0j; íf éÆ qz, kþénj í × í ÚÉØç Úè¾þ í ×BØμ
. Pvc cp®× DWÚæC þ ÚBÚÆC éÆ Pvc êriZ ÚA æl Øμ þ í íæC éj ±þ. I ÚæI z
DF é®F lo ok lo ÊþI iv, ÁØhc í wíTÉC ½Bwí¾pÉæk, (Broad, ethics, Boston, 1985, p.211) kþf oDGOk í loDZ
PwiÚþI ç Ê è, íf þ Ê iÚ êDçÓBèz× Ýi· Nok í þ, PwæODOIÍINPC Ê è, "æDGOzC" þ "Pvcok" êDçÓBèz×
× d P¾æok éf DeUN PwiÚþI ç þ I Úif í × Dçí ÇiÚ Ç æ¾C ok lo kBh éj ±þ PwæODOIÍINPC. I Úkí ×
ÚþI F: Pvc í OwæODOIÍINPC êþCk êþf «z Ç ij Ê è í OwíæBÉC í çDÉA. I çk í × PÍØçC kBh í Oi GzBh
. Pvc Bç iÚ êDç éþf ériZ éZ ÚCí F ÚBNI ØU, Pvc EBh Ý× êþf ériZ éZ éÇÚæC ÝowÚC
, Pvc ækBOU Úi vþN ÚwæODOIÍINPC qç lo pæB¾N ÝépN Ð×Æ þ Ýép0j; íf ÊþI iv í wæODOIÍINPC ÁØhc éÆ DWUA qç
. Pvc é0¾É oþÁ í Úþ¾¾ êkDÁOUC þ éI V êDçí vopf kob×
PFD R ÚDÚaØç æl Úæ ok í Oi GzBh DF é®F lo ok í ÚBÚÆ - æþz éÆ I ÚÆí × PÆpd éi' p¾ ÝæC qç PwæODOIÍINPC
ÐiÚen Ýépha ok éÆ I ÚérÉp lo í j ÚÆ ÚA Pvc æDGOzC ÚDwÚC êþf éÆ I Úkí × PwæODOIÍINPC) I Ú× í ×
æI èμ þf DeUA í Ovok Ýi· N þ í ÁØhc êDçÓBèz× y DçÚÆ. (I zdf é0zCl Ú í J ok lo í ÚÉØç í Oi GzBh
éÆ kBzi × ÖØμC í OwepiK×C ½pæ Ç ÚC Ê è, "Dçí Ovok Úiμ" þ æl z é0zCnÉ í vDÚz é. ×DV þ í vDÚj; Úþo
, (ÚDeU ok ÚÆ Pvc) ækBN qç éGi Úæ lo í éCl V. Pvc DeUA qç oBGM þ DçPÚv ÝowÇz Úç ok ÚA í íæC éj ±þ
, Ç ÚÆ ok Úièv þ «Bfp× kþ¾C Áép· N ÚkBGU | i j ×, Ç ÚÆ êDçI ×Dij éf éGDN Ê è þ I el z í ÊI ÚGwZ
þ êpíÉiJ DÚ, í Oi GzBh ÓBèz× éf PçwÚ í OwepiK×C y pÉU, í ÚwÚC I loDÉ lo êDçéÁÔμ éf ÚDwÇè j vDÚ
, ÚwæODOIÍINPC éVBO× éÆ Pvc í êDçkDÁOUC pÉæk qç..., PÍCl μ êþVVC þ Pvc Bh p×C ok oDçZA êDçí OvDÆ
. I zdf í × qþiÚ êpÉæk oDzBÚ éf DeUA í vopf þ Tef êþf éÆ Pvc æl z, 'BØW× ok
ÚA cOæC þ píi»N kI æ ok, ÚwæODOIÍINPC éf éiDd êDwF × iTÉC ÁØhc êDç ½Bwí¾¾, êkOix æDwÚ ççk qç
þ I ièN kob× þ ækBF PíÚBÚÆC êþCk "PÚþf kodaæo" éBv qç æl z ÖØμC éI Úf Úi wÁN, é®F lo ÝæC ok. I Úi ×þf
. Pvc é0¾É oþÁ riÚ ÚDÉ I ÚwæBÚ pÉæk ækDç0vc

(Ethical theory, the problem of normative and critical Ethics, Englewood cliffs, N.J. 1959, chap.15 :ok)

:kok kBVp ÚwëoD0i1iNpC eÜBÉ bk ,êI ÚF ÚiwÁN YéC ÁFD®x

Rule Utilitarianism =(?)êCæI µDÁ ÚwëoD0i1iNpC -1

Act-Utilitarianism =(?)í j ÚE ÚwëoD0i1iNpC -2

.kBZí x é0%pÉ p²Úok í ÁÔhc éWÜv p ÁÔx YépnÓDF ÚÓBÜ·F í xBØµ í Oi GzBh ,koBx bk pç ok qC í zDÜ ééWí0Üp I xDij éAE Pvc í xBØµ æþ% æqCl ÚC éf é0wFØ Ç ÚAE È è í ÁÔhc í 0vok ,í j ÚAE eÜBÉ ok .Pvc í j i x Ç ÚAE È è í 0vok éWÜv ,í xBØµ æþ% pSÆCl d Ýi xDN ,í Ú· è .I zDF Ç ÚAE ÚDØÇ

I Úx æI µDÁ ,êI xDij Ýi ÚZ qC ÚA éokobhpF éAE Pvc Pvcok í j ÚAE ÚA ,(æI µDÁ DF) êCæI µDÁ ÚwëoD0i1iNpC ok pF I iÆDN éDV éf Dç PwëoD0i1iNpC YéC .(?I Úçk ÖDwÜC w oAE Ýi Øç kP% ééØç pÉC ,kBZí x éZ) I zDF .I ÚÚAE í x éVBN Dç Ç ÚAE qC éCé0vk p æpÉ éf ,êkP% æI ÚAE qj éDç Ç ÚAE

:kpiÉí x p²Úok ÚwëoD0i1iNpC êCpF êpÉk êI ÚF ÚiwÁN ,í ÚDÁ æÉØç ½Bwi1¼ ,é³Bç I épjNpC

(Einfuehrung in die utilitaristische Ethik, S.167 ok)

Cl OfCok I æF PwëoD0i1iNpC È è ,kpiÉí x oqÁ éopCk koBx ÚA éDç I xDij éæJ pF Dç Ç ÚAE í 0vok éAE DvWÜ qC ?Dç Ç ÚAE qC éCéµBØWx De ,kP% È è êkP% Ç ÚAE ?Pvc" Ç ÚAE " ÖCl æ pCob²Üx éAE I ÚAE í j i x :ÚéBZí x pPfo ÚwëoD0i1iNpC qC eÜBÉ bk DF , Ç vpl YéC éf j vWj ok

.kok éVBN êkP% í j i x Ç ÚAE È è I xDij éf DeÜN éAE ,qPÉ ½DrÉ ,µDÜzDÜ I d ÚwëoD0i1iNpC -1 pÉj ÚAE éAE í ¥i j x æpZ éÇIF ,(!y DF I ÚGæJ MkBh í BÄ p é0jÉ éf :I ÚÜx) piÉq% p í ÝAE éDçæI µDÁ éÜ p DçæI µDÁ ,pÉj ÚAE éCpF í Ú· è .PvpC Ç ÚAE í 0vokDÜ De í 0vok pÉDj Úp æI ÚÚAE Ýi i·N ,Pvc ÚA piÉok

to kBh Ç ÚAE I xDij I æF pC p ækBGÜ PiØçC éCok ,Pwi Ú éGhp x ok ,í DvWÜ æI z é0hDÜz í ÁÔhc í BæC .I ÚçppÉ YéC qC ,obx koPkc p È è pi iv ,ÖDe0ÜF .I æDÜ í Fæqoc ,kBVbx æpZ p DçæKk éf PgwÜ Úç D x ÚCok ok p ækBF éopDF æI æ% Ç æpÉ qC épñ ÚeÖx cp→ éAE ,oCl éÉÜæqCl ÚC ,µDÜz I d ÚwëoD0i1iNpC -2

Ýi i·N p Úèx Ç ÁÜ éCok í ÁÔhc éDçDæC p DçæI µDÁ ,æÉI êk YéC ok .Pvc okobhpF ép0j íF éfmdV qC é®Fw ok qÜA I æF éÇIF ,I iwÜv Ç ÚAE ÚDØÇ I xDij éæJ pF ÚÓBñi ØÜ w Ç ÚAE È è í 0vok .I Úowç êCæI ÚÚAE í ÁÔhc DæC µDvC pF I xDij p ,I xDij í DGÜI F í ÁÔhc DæC .kCk oqÁ éopCk koBx í ÁÔhc êkDÜF éDçDæC DF

:kBØÜ éopCk ,ÚA I xDij DÜI F w í j i x Ç ÚAE È è I æF éAE Pvc koBx bk ok DeÜN .kBZí x í vopF pÉk DæC p ,æI éI ÚwJ qÜA DæC È è í Ú· è ,I zDF oD0%pÉ í ÁÔhc DæC bk ÚDix í j i x Ç ÚAE ÚA æÉpç -ÁIC .I æDÜ ÖÖµC kPkp x qÜA

.I zDF é0zCl ÚkBVp éCæI z é0hDÜz p pG0· x í ÁÔhc DæC b1ç ,í j i x Ç ÚAE ÚA éCpF æÉpç -E ÚBw x opC rØiV éDç PzCk pF DF pÉC) Di x MoB0vC D0d p ,Ýi 0vBA ÚDV ,Ýi ØiBN :æpÉ YéC ÖDÜF éDçæpèZ .(Úi zDF Á%ØBx

êI ÚF ,ØV DF ÚBÜÆC éAE kBZ qDªA ÚwëoD0i1iNpC qC í ÝAE pæB¥N Úi vpl I z y ÖN ,æNBA x F é0zBÜ YéC ok :ÖpF í x ÚDæJ éf qÜA épñ æNBAE

.I ÚækBØÜ HwÆ Dç PÜv ÚpFef Ý0x ok to kBh í vDüv p í çwi¼ êppüÜDx ÚCok í 0wëoD0i1iNpC éDç Ç æpÉ Áok éf PgwÜp æI z é0%pÉ Ç vpl éf ,È è ri 300x ÖDµ ob®F p èsBíBñl æC ,Hçnx ,Yék PiÜÁd éAE í xDÉÜç ,í Oi GzBh HwÆ pF í ÚGx ,ÚwëoD0i1iNpC kDeÜj ij ,I ÚæDÜí x ÚÓBNDÜ ,ÖqÓ éDçj vWj éfCpC I éI V æpZ

.Pvc épj F qDÜ Ýi 0wi Úp Yépn í vDvC DF í ÚBsi Øç ok éDØÜ Pi¥h ,éDÜi F obz éAE ,EDwqDF È è DeÜN éÜ ,kBZí x Áép·N í 0wiÜpI ç éæJ pF í Oi GzBh éÇÚC éf êI ÚGæJ p ÝowÜk í Øvo éAE ,ÁÔhc qC í j i F ÚÓBÜ·F ,í 0wëoD0i1iNpC ÁÔhc .Pwç riÜ D x Úol x ÚCok p DçqDÜ ,ÚBÜÆC p DV Ýi Øç ok éÇIF ,P· iG→ é0hDÜzDÜ éBwÜ qC éÜ ,Pvc í DvWÜC kBVbx pç éj i ±p ÚA

épèñl Ç xpÜ ,ÚwëoD0i1iNpC éf í 0wëoBçv éDçéj éI ÚC DæDØN ,I æJ .PvBÉi vWj w í DvWÜC éDçéÁÖµ qC í hpF ½ØhpF í Íp .I zDF ÚA ok é0j éÜ ÚwiÜwBíj p í ÉI Úq ÖpCl x éDç í ÚBÉpÉk éf PgwÜ ÁÔhc YéC

êDçé; éo ,í DwlCÁÔhcéÜBE pç í ÍαCêDçéêD× ÝF ,í OwéoÓBÇv êDçéoDÉÜCækDv Þ DçêpÉÜ í e®v
Þ é0%ê ÖþCl N kBh "êqpp×C" DÇZ éf éÆ í êDçPÜv ,I Üöck DçPÜv Þ Ýék ok ,ÚDèV ÖDØN ok êo kBh I Ü×BÜN
.I ÜFDê í ×

êo ,í Oi GzBh í Ü·ê ,í DwlCêDçCÜÆ ½I ç ,ÚwéoDØiíNþCêrÆp× p¥Üµ oDèZ í Üêp³A C ÄÖDF éÇÜêC Þ
.koçk Tef êDV ,ÚDÜaØç Þ qBÜç ,êI V Ý·Äþ oB®f ,ÜìzDF ækpÆ Ýì·N í OwépìK×C-í ÌÏen í FBZODZ ok

(literature) ÜDÈoDØzBÜ

- O. Hoeffe, Schwierigkeiten des Utilitarismus mit der Gerechtigkeit, in: Der klassische Utilitarismus, Berlin, 1992 -1
- Das Problem der Integration utilitaristischer Argumentation in die theologische Ethik, E.Steinhaeuser, Halle, 1996 -2
- M.Pazos, Die moralphilosophie John Stuart Mill, Bonn, 1999 -3
- R.Trapp, Nicht-klassischer Utilitarismus, Frankfurt,1988 -4
- N. Hoerster, Utilitaristische Ethik und Verallgemeinerung, Freiburg, 1971 -5
- O.Hoeffe, Einführung in die utilitaristische Ethik, Tübingen, 1992 -6
- B. Williams, Kritik des Utilitarismus, Frnkfurt, 1979 -7
- J.Wolf, Utilitarismus,Freiburg, 1992 -8
- J.S.Mill, utilitarianism, liberty, and representative government, London,1940 -9
- W.R.Köhler, zur Geschichte u. Struktur der utilitaristischen Ethik, Frankfurt, 1979 -10
- J.Nida-Rümelin, Kritik des Konsequentialismus, München, 1993 -11
- U. Gaehde u. W. Schrader, Der klassische Utilitarismus, Berlin, 1992 -12
